

Bemærkninger til lovforslaget.

I de senere år er der efter forudgående fællesnordiske forhandlinger på grundlag af gensidighed administrativt gennemført lempelser for statsborgere i de øvrige nordiske lande med hensyn til indrejse og ophold i Danmark. Ved bekendtgørelse nr. 271 af 8. juli 1952 bestemte justitsministeriet, at danske, finske, norske og svenske statsborgere fra den 12. juli 1952 kunne indrejse fra og udrejse til Finland, Norge og Sverige uden at være i besiddelse af pas eller andet legitimationsdokument. Ved justitsministeriets bekendtgørelse nr. 284 af 24. november 1955 blev fra den 1. december 1955 bestemmelsen udvidet til at omfatte Island og islandske statsborgere.

Ved justitsministeriets bekendtgørelse nr. 237 af 25. juni 1954 blev finske, norske og svenske statsborgere fra den 1. juli 1954 fritaget for at være i besiddelse af pas eller anden rejselegitimation under ophold i Danmark og for at søge opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Endelig blev ved justitsministeriets ovenfor omtalte bekendtgørelse nr. 284 af 24. november 1955 islandske statsborgere fra den 1. december 1955 fritaget for at være i besiddelse af pas eller anden rejselegitimation under ophold her i landet og for at søge opholdstilladelse i Danmark, medens islandske statsborgere ikke er fritaget for at søge arbejdstilladelse i Danmark, idet Island ikke har benyttet sig af sin adgang ifølge den mellem de øvrige nordiske lande indgåede overenskomst om fælles arbejdsmarked til under forudsætning af gensidighed at tilslutte sig aftalen.

Den nordiske parlamentariske komité for friere samferdsel m. m. fremsatte i en den 9. januar 1954 afgivet betænkning bl. a. forslag om, at paskontrollen ved grænserne mellem de nordiske lande blev afskaffet. Efter nogle forhandlinger om komitéens forslag blev der den 12. juli 1957 undertegnet en overenskomst mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om ophævelse af paskontrollen ved de fællesnordiske grænser (i det følgende betegnet som overenskomsten eller den nordiske overenskomst). Et eksemplar af overenskomsten følger lovforslaget som særskilt bilag. Gennemførelsen af bestemmelserne i overenskomsten forudsætter, at der etableres et snævert samarbejde mellem de pågældende lande på fremmedkontrollens område, og at der i et vist omfang tilvejebringes ensartede lovbestemmelser. For Danmarks vedkommende medfører overenskomsten, at der i lov nr. 224 af 7. juni 1952 om udlændinges adgang til landet m. v. (i det følgende betegnet som

udlændingsloven) må foretages ændringer på følgende punkter:

Afvisningsreglerne må indeholde hjemmel til at afvise udlændinge ikke blot i de tilfælde, hvor de pågældendes indrejse ville stride mod danske interesser, men også i de tilfælde, hvor de pågældendes påtænkte vidererejse til Finland, Norge eller Sverige ville stride mod det pågældende lands interesser.

Da der består en nær sammenhæng mellem afvisnings- og udvisningsregler, må udvisningsreglerne afpasses efter de foreslåede nye afvisningsbestemmelser.

Endvidere medfører overenskomsten, at statsborgere i lande, med hvilke Danmark har ophævet visumtvangen, normalt kan opholde sig inden for det af overenskomsten omfattede område (Danmark, Finland, Norge og Sverige) i et tidsrum af ialt 3 måneder, men at der til yderligere ophold kræves særlig tilladelse. I nærværende lovforslag er udlændingslovens § 3 affattet i overensstemmelse med overenskomstens bestemmelser herom.

Gennemførelsen af overenskomsten nødvendiggør herudover nogle ændringer i udlændingslovens § 11, § 12 og § 16, stk. 2, nr. 4 og 5.

Efter en almindelig gennemgang af udlændingsloven har justitsministeriet endvidere under hensyn til de siden lovens ikrafttræden indhøstede erfaringer fundet det ønskeligt, at der foretages ændringer af enkelte andre bestemmelser.

Til ændringen af § 2.

De foreslåede nye stk. 2 og 3 skyldes bestemmelserne i den nordiske overenskomst, hvorefter Danmark er forpligtet til i et vist omfang at afvise udlændinge, der ikke har indfødsret i Finland, Norge eller Sverige, af hensyn til disse landes interesser.

Til ændringen af § 3.

De foreslåede nye stk. 2 og 3 skyldes overenskomstens regler om det tidsrum, i hvilket visumfri udlændinge uden særlig tilladelse kan opholde sig inden for de 4 nordiske landes område. Den måde, hvorpå det nævnte tidsrum beregnes, svarer i alt væsentligt til beregningsmåden i det nugældende stk. 2.

Til ændringen af § 5.

Det nye stk. 2 er ligesom stk. 1 en naturlig følge af de tilsvarende afvisningsregler.